

soribus. 5. Propinquis domesticis, et familiaribus. *In necessitate autem extrema omnibus preferendi sunt parentes.*

In rebus pertinentibus ad civilem communicationem, praefereendi sunt concives, in bellicis commilitones, in spiritualibus spirituales filii, patres, fratres. *Banes etiam in hoc genere parentes omnibus praefert.* Laym. l. 2. t. 3. c. 3.

#### CAPUT VI. *De sexto et nono paecepto Decalogi.*

##### §. I. Praenotanda.

I. Sextum paeceptum: *Non moechaberis* (Exod. 20. et Matth. 5.) et nonum: *Non concupisces uxorem proximi tui* (Deut. 5. v. 21.) differunt inter se, quod sextum actus externos, nonum vero internos castitati repugnantes prohibeat. De internis Christus Matth. 5. v. 29. expresse ait: *Quia omnis, qui ruderit mulierem ad concupiscendam eam, jam moechatus est eam in corde suo.*

723. II. Luxuria est *inordinatus amor concupiscentiae circa voluptates venereas.* Actus sive species luxuriae consummatae aliae sunt *naturales*, in quibus servantur conditiones a natura institutae, h. e. diversitas sexus, vas debitum, et identitas speciei, quales sunt *fornicatio, adulterium, incestus, stuprum, raptus, sacrilegium.* Aliae contra *naturam* (quatenus conditiones recensitae non servantur) ut *pollutio, sodomia, bestialitas.* Actus luxuriae non consummatae, et imperfecti sunt *oscula, amplexus, aspectus, turpiloquia, desideria mala, delectationes morosae;* dicuntur *actus imperfecti*, non quod in iis voluntarie habitis malitia mortifera esse nequeat, sed quod per se tendant, et disponant ad actus luxuriae graviores, et consummatos.

724. III. Duplex in actibus imperfectis, v. g. osculo, distinguenda est delectatio, nempe venerea, sive carnalis, aut sensualis, et mere sensibilis. *Venera* est, juxta Galenum l. 14. de usu partium c. 9., quae oritur, et sentitur ex motu substantiae seminis descendenteis ad partes obscoenas ex commotione spirituum vitalium generationi deservientium. *Sensibilis* vero, quam etiam naturalem appellant, est illa, quae percipitur ex tactu, vel aspectu proprii, vel alieni corporis absque ulla libidine, seu commotione memoratorum humorum, ex sola proportione, seu connaturalitate cum organo tactus, vel visus, v. g. si tangatur res mollis, felis, holosericum etc., vel quando videtur res pulchra, v. g. hortus, imago etc. quae naturaliter delectant organa illorum sensuum. His praenotatis de singulis breviter agemus. *Castis omnia casta.*

##### §. II. Principia generalia de actibus imperfectis luxuriae.

725. *Principium I.* *Oscula, tactus, et amplexus exerciti inter solutos propter delectationem carnalem, quae ex iis oritur, semper sunt peccata mortalia; item si objectum horum actuum sit valde turpe, quale sunt verenda.* Ad rite intelligendum hoc principium, notandum, quod ex tactibus tum proprii, tum alieni corporis, osculis, et amplexibus duplex soleat ori delectatio venerea; una non sistit in se ipsa, sed tendit ulterius in copulam aut pollutionem; altera ita surgit ex dictis actibus, ut in se sistat sine tendentia in copulam, vel pollutionem. De prima omnino certum est, etiam juxta adversarios, quod sit peccatum mortale, dum est circa copulam intentam a solutis, imo quod sit peccatum grave tam in solutis, quam conjugatis, quando est de pollutione. Ex altera vero delectatione (quae sistit in sola commotione humorum generationi servientium, eaque saepe mo-

dica tantum distillatione, absque pollutione) affirmarunt aliqui, oscula et tactus tanquam actus de se indifferentes evadere tantum peccata venialia ob parvitatem materiae. Contra hos pugnat principium nostrum tanquam communis, et certa sententia, quam egregie praeter innumeros AA. defendit Sanch. L. 5. in Decal. c. 6. n. 12. ubi refert, quod jussu Clementis VIII. et Pauli V. Inquisitoribus fidei denuntiandi sint ii, qui defenderint contrarium. *Ratio prima est.* Ephes 5. *Fornicator, aut immundus, aut avarus non habent haereditatem in regno Christi et Dei:* atqui nomine *immunditiae* juxta Lyranum et alias intelliguntur oscula, tactus etc. quae pertinent ad luxuriam: ergo. *Ratio secunda.* Deliberata complacentia de objecto mortaliter malo est mortaliter mala, ut patet in complacentia de homicidio, furto etc.; atqui complacentia sive delectatio in osculis, tactibus etc. de quibus loquimur, est de objecto mortaliter malo; ergo. *Prob. minor.* Complacentia per oscula, et tactus quae sita consistit in delectatione venerea, sive commotione humorum generationi servientium: atqui hoc est objectum graviter malum, quia talis commotio ex natura sua ordinatur ad pollutionem, vel fornicationem, imo jam est inchoata pollutio: ergo. Ultima prob. *confirm.* ex eo quod ejusmodi actus exerceantur a quibusdam brutis, quando ad coitum se praeparant; tum quod multo vicinus se habeant ad copulam, quam morosa delectatio de fornicatione cogitata; ergo si haec referatur ex natura sua ad copulam, multo magis oscula, tactus etc. Ideo recte damnata est ab Alex. VII. propositio 40. quod sit probabilis opinio, quae dicit, esse tantum veniale osculum habitum ob delectationem carnalem et sensualem, quae ex osculo oritur, secluso periculo consensus, ulterioris, et pollutionis: ubi per *tō carnalem et sensualem* intelligitur venerea delectatio et distincta a pure naturaliter sensibili (de qua n. 724. dixi); ergo sola delectatio venerea deliberate per osculum quae sita, vel libere admissa sine ultero consensu periculo jam graviter est peccaminosa. *Viva in cit. propos. n. III. et IV., Pichler in L. 5. decret. tit. 16. n. 42., Duarte V. osculum n. 489.*

726. *Principium II.* *Turpia loqui, canere, scribere, legere, audire venereae delectationis causa, vel cum probabili periculo consensus in illam sunt mortalia peccata;* quia licet praedicti actus ex se sint indifferentes, graviter tamen mali evadunt ex fine luxuriae graviter malae, ut diximus de osculis etc.; ideoque si absit prava intentio et periculum libidinosi consensus, abest peccatum, ut patet in iis, qui ex bono fine legunt vel audiunt turpissimos casus etc. Si vero quis unum alterumve ejusmodi verbum turpe proferret, audiret, vel caneret ex sola levitate, per se loquendo tantum venialiter peccaret. Dixi, *per se:* quia raro abest scandalum grave. Laym. l. 3. sect. 4. n. 13.

727. *Principium III.* Pro regula communi statuimus, quod omne peccatum luxuriae etiam sola cogitatione, morosa delectatione, desiderio, cum plena advertentia et voluntarie admissum sit mortale peccatum, ita ut hic non admittenda sit parvitas materiae. Vide dicta de peccatis in genere n. 293. 294. usque ad 310. De parvitate vide n. 305. Adde, quod omnis etiam minima delectatio circa materiam luxuriae juncta sit periculo majoris; neque ob vehementem naturae in hoc vitium inclinationem sine manifesto majori periculo tali delectationi voluntariae statui potest terminus: sicut injiciens scintillam in acervum pulveris pyri prudenter non potest dicere: Hucusque pulverem solum accendam. Porro admissa hic parvitatem materiae evidenti periculo grandis corruptionis exponeretur genus humatum; cum enim peccata venialia passim exigue curentur, passim quoque huic vitio, et liberius, quam reliquis omnibus indulgeretur sub praetextu,

quod veniale non excedat; sic actibus frequentatis ignis luxuria semper cresceret, et passim integras communitates consumeret. *Herzig* n. 331.

728. *Ex 1. principio* resolvuntur sequentes casus. I. Oscula, et amplexus, si non fiant causa delectationis venereae, sed ut signa amicitiae benevolentiae, v. g. secundum patriae consuetudinem, non sunt peccata. De his loquitur Apost. 1. ad Thessal. 5. 26. *Salutate fratres omnes in osculo sancto.*

729. II. Delectatio tantum sensibilis n. 724. ex tactu vel visu naturaliter orta per se loquendo, culpa quidem vacat; raro tamen deest omne peccatum, quia moraliter impossibile est, per actiones memoratas *studio* quaesitas non conjungi delectationem carnalem, aut saltem proximum illius periculum; hinc practice non est probabile, tactus, amplexus etc. inter solutos solius delectationis carnalis, et sensibilis causa *studio* attentatos carere culpa mortali, ut dixi n. 725. secus si profiscantur tantum ex joco, aut animi levitate, non attendendo ad delectationem nec sensibilem, nec venereum. *Babenst.* t. 5. d. 5. n. 99. cum *Ilsung*, *Viva*, et aliis. Sic apud *Laym.* L. 3. sect. 4. n. 10. *to per se* videtur intelligendum. *Ibid.* cum *Sanch.* recte excipit: nisi *tactus vel aspectus valde impudicus sit*, videlicet partium verendarum inter personas diversi sexus quamvis ex sola curiositate fiant, hi a peccato gravi non possunt excusari; quia et per se scilicet ex objecto magnam deformitatem habent, et gravi periculo hominem expoununt; suapte enim natura delectationem venereum valde excitant: hinc etiam protoparentes nostri post lapsum *cum cognovissent, se esse nudos*, erubuerunt, et *consuerunt folia ficus, et fecerunt sibi perizomata*. *Genes.* 3. 7. Mitius quidem loquitur *Laym.* l. c. de aspectu turpi inter personas ejusdem sexus, et proprii corporis; si tamen fiat sine justa causa, et advertatur periculum delectationis venereae, aequa parum excusari potest a gravi peccato. Denique aspectus ejusmodi, si fiant a chirурgo vel medico ex causa medendi, dum abest periculum consensus, liciti sunt. Item si ancillae vestiendo tangunt impudice pusiones, secluso tamen affectu venereo.

III. Qui partes turpes brutorum animantium ex curiositate contractant et fricant etiam usque ad pollutionem ipsorum, probabilius non excusantur a mortali; quia talia non tantum sunt valde obscoena, et rectae rationi repugnantia, sed etiam valde excitant libidinem. *Babenst.* l. c. n. 108. cum *Bonac.*

730. IV. Oscula, amplexus, et tactus inter sponsos de futuro videntur excusari a culpa mortali, dummodo absit periculum delectationis venereae, pollutionis, aut consensus in copulam, et non sint impudici ex se, atque turpes ex objecto suo, ut ait *Laym.* l. c. n. 11. cum gravibus AA., ubi tamen addit, quod venialis culpa sit, si fiant ob delectationem, et saepissime mortalis propter periculum pollutionis praevisionem. Hinc clarius asserit *Babenst.* l. c. n. 121. cum *Lessio*, *Bonac.* et *Viva* contra *Sanch.* et *Filliuc.* oscula, tactus, amplexus, aspectus, et verba turbia *ob delectationem venereum ex iis habitam* inter sponsos esse peccata mortalia; ideo enim omnino solutis sunt ista prohibita graviter, si ad carnalem delectationem captandam ab iisdem ordinentur, quia ipsis prohibita est copula carnalis, ad quam illa delectatio ex natura sua tendit: atqui etiam sponsis de futuro prohibita est copula sub mortali: ergo. Hinc eatenus videtur mens *Laymanni* vera esse, quatenus abest ab ejusmodi actibus animus delectationis venereae.

731. V. Tactus turpes inter conjuges si fiant ut incitamenta ad copulam conjugalem, vacant culpa, quia cui concessus est finis, concessa etiam sunt media ad finem ordinata. Si vero fiant solius voluntatis gratia, culpa-

biles sunt, sed non mortaliter, quia istorum actuum in matrimonio non prohibitorum inordinatus usus ob solam voluptatem non excedit culpam veniale. *Laym.* l. c. n. 12. ubi addit, quod uxor ob solam voluptatem, et non copulae causa se ipsam tangens, etiam cessante pollutionis periculo, peccet mortaliter, quia conjux non habet jus in proprium corpus ad usum venereum.

732. VI. Impudici tactus, oscula etc. inter personas ejusdem sexus graviora peccata mortalia sunt, quam inter personas solutas diversi sexus, quia illa ex sua natura tendunt ad peccatum mollitiei, quod gravius est fornicatione simplici: item si tales actus impudici exerceantur a persona conjugata, vel cum conjugata, pertinent ad speciem adulterii; hinc tales circumstantiae experimentae sunt in confessione. *Laym.* l. c. n. 13. Denique pro compendio serviat Confessario sequens casus.

*Cyrus se accusat* 1. *Impuras habui cogitationes.* 2. *Turpia locutus sum.* 3. *Tactus habui impudicos.* 4. *Motus habui impudicos; et praeterea nihil.*

733. Q. I. Quid Confessarius ad primum. R. Quaerat primo, an voluntarie, et quoties inhaeserit, si ita, Cyrus peccavit graviter. Secundo, an cum desiderio peccandi carnaliter; sic gravius peccavit, et est explicanda circumstantia personae, ad quam desiderium tendebat. Si sine desiderio, an saltem cum delectatione carnali; et sic peccavit graviter. Tertiis est exprimere personam, de qua fuit delectatio. Certo explicanda est conditio delectantis, an ligatus voto etc.

734. Q. II. Quid Confessarius ad secundum. R. Cum saepius rudiores, et parvuli confundant turpia et in honesta verba, quaerat, an contra castitatem fuerit locutus, an tantum contra bonos mores, verbis germanacis: *ob es grobe, oder ob es unkeusche Reden gewesen?* Si in urbana tantum, et in honesta, plerumque tantum sunt venialia; si vero turpia, quaerat, an fuerit unum alterumve tantum verbum venereum ex mero joco, et absque scandalo prolatum. Sic Cyrus peccasset leviter; secus si totum et longius colloquium miscuisse. Si non ex joco, et animo libidinoso; peccavit graviter. Si in praesentia juniorum, qui prudenter timentur scandalum esse passi, exprimendum quot personis scandalum fuerit datum. Vide dicta de scando.

735. Q. III. Quid de tactibus. R. An in partibus verendis, an cum animo venereo, an cum desiderio carnali, et circa quam personam, an in alieno corpore ejusdem vel diversi sexus: sic in singulis graviter peccasset. Moneat, fugiendum esse hoc consortium.

736. Q. IV. Quid de motibus. R. Quaerat Confessarius, an fuerint voluntarie procurati? si non, an cum consensu et complacentia. Utrumque per se est mortale. Saepe vel ex malitia, vel verecundia, vel ignorantia sub nomine motuum graviora peccata supprimuntur, quem errorem singulari prudentia cognoscere studebit, ne forte, turpioribus quaestionibus utendo majorem malitiam poenitentes doceat.

### §. III. Principia generalia de actibus naturalibus luxuria consummatae.

737. Principium I. *Fornicatio simplex* (quae est concubitus soluti cum soluta, hoc est, quando uterque fornicans nec matrimonio, nec voto continentiae est adstrictus) est *intrinseca mala, et peccatum mortale*. Quod sit grave peccatum, docent omnes PP. et TT. Catholici cum D. Th. 2. 2. q. 154. a. 2. in corp. Patet ex Script. ad Ephes. 5. v. 5. *Omnis fornicator aut immundus..... non habet haereditatem in regno Christi et Dei.* Item 1. Cor. 6. v. 9. *Neque fornicarii... regnum Dei possidebunt.* Item ad Gal. 5.

a. v. 19. Quod sit *intrinsece mala*, patet ex propos. 48. ab *Innoc. XI. dam.* *Ratio est* 1. quia juxta S. Paulum 1. Cor. 6. *Qui fornicatur, in corpus suum peccat*: hoc est, mala est, etsi prohibita non esset. Ita *P. Carden* dissent. in dict. propos. ex PP. et Interpretibus textum Paulinum explicat. 2. *Fornicatio nocet vitae nasciturae proli*s, quia de tali parentes sunt parum solliciti: nocet ejusdem educationi, cum parentes essent incerti, si vagus concubitus liceret; atqui ista repugnant juri naturae: ergo. Vide *S. Th. l. c., Carden., Viva*, et *P. Kugler* in *Compendio, P. Carden.*

## CASUS de Fornicatione.

*Calepodius se accusat: Ter peccavi contra castitatem cum solutis (peccaverat autem semel cum infidi, semel cum vidua, et semel cum sponsa alterius): praeterea solet mihi aliqua constanter servire: aliquoties fornicando impediens generationem proli*s.

738. Q. I. An Calepodius sufficenter se accusaverit, dicendo: peccavi contra castitatem, ex supposito quod fornicationem commiserit. R. Per se loquendo, non satisfecit: quia, omissa mentione copulae, non explicatur malitia fornicationis specifica diversa ab aliis peccatis contra castitatem, germanice tamen illa verba plerumque intelliguntur de copula. Hinc ubi talia verba talem sensum non exprimunt, Confessarius tenetur quaerendo elicere explicationem malitiae specificae. Ita *De Lugo* d. 16. de poenit. sect. 5. n. 238., *Tamb.* et alii. Vide propos. 25. ab *Alex. VII. damn.*

739. Q. II. An fornicatio cum infidi, vidua, et sponsa alterius de futuro specie differant. R. 1. Probabilius fornicatio cum infidi non includit novam speciem, quia, *secluso scandalo, periculo subversionis, et contemptu Religionis Catholicae* non probatur, unde oriatur nova malitia. *Filliuc.* t. 30. c. 2. n. 52., *Tambur.*, *Lugo*, *Babenst.* t. 5. disp. 7. a. 2. n. 7. Dixi, *secluso scandalo* etc.; illa enim si essent conjuncta, specialiter deberent aliunde exprimi. R. 2. Nec fornicatio cum vidua specie distinguitur a simplici fornicatione, quia est tantum concubitus soluti cum soluta: *Mulier enim, si mortuus fuerit vir ejus, liberata est a lege viri.* 1. Cor. 7. Ita *Sayr.* in clav. reg. I. 8. c. 2. n. 8., *Tambur.* et alii. R. 3. Etsi concubitus cum sponsa alterius non sit adulterium, sed simplex fornicatio (quia sponso per sola sponsalia nondum competit jus in corpus sponsae, sed per matrimonium ratum); juxta *Sanchez* tamen L. 1. de matrim. d. 2. n. 7. debet haec circumstantia explicari in confessione, tanquam mutans speciem, cum praeter fornicationem committatur injustitia contra fidem sponsalium, quae reducitur saltem ad speciem adulterii, ut ait *Ledesma* q. 43. de matrim. a. 1. dub. ult. cum hoc discrimine, quod in adulterio sit injustitia contra jus perfectum, et in re; in fornicatione autem cum sponsa contra jus imperfectum, et ad rem. *Sanct.* ibid. n. 6. ait, talem injustitiam specie distinctam non committi a sponso fornicante; sed ex paritate rationis cum *Ledesma* videtur de sponso et sponsa. Idem dicendum contra *Covarr.*, *Babenst.* et alios.

740. Q. III. An satis sit dicere: Ter fornicatus sum, si quis cum distinctis personis soluti peccaverit. Respondet *Tambur.* in Methodo expedita L. 2. c. 2. n. 18. *affirmative*; quia est eadem specie malitia, sive cum tribus, sive ter cum eadem: semper enim manet concubitus soluti cum soluta. Addit ibid. quod tum teneatur explicare poenitens, si quaerat Confessarius, ut occasio proxima tollatur, quae ex frequenti lapsu cum eadem timeri potest.

741. Q. IV. Quid Confessarius ad illa verba: *solet mihi aliqua constanter servire*. R. Si non intelligat, urgeat, ut clarius exponatur peccatum;

id quod semper observandum ad detegendas fallacias spurcissimorum istiusmodi hominum. Ordinarie autem haec verba significant *concubinatum*, qui definitur *fornicatio frequens et continuata cum eadem foemina soluta*, sive fornicarius eam ut uxorem domi retineat, sive alibi habeat paratam ad concubitum, quoties ipsi libuerit. Concubinatus utroque modo est grave et periculissimum peccatum; quia concubinarius non tantum peccat, sed etiam perseverat in statu peccati mortalis. De hoc plura in P. II. ubi de Poenitentia agemus.

742. Q. V. Quid ad illud, quod Calepodius impediverit generationem proli. R. Si, coepita copula, se retraxerit, tripliciter peccavit, scilicet per fornicationem inchoatam, per mollitatem consummatam, et positivam intentionem impediendi prolem, quod est contra naturam.

743. His resolutionibus adde. Eunuchus, vel frigidus habens copulam, tenetur suum statum Confessario aperire; quia inutiliter provocat semen foeminae, cum ipse verum non habet semen, adeoque duplex adest malitia, scilicet fornicationis, et contra naturam, hoc ipso quod adsit frustratio finis naturalis. *Tambur.* l. c. n. 24. Juxta eundem n. 26. cum *Sanch.*, quando quis in copula non servat debitum modum, sed vel praepostere, vel sedendo etc. vel viro succumbente, non committit fornicationem specie diversam, modo servetur vas naturale, nec sit periculum effundendi seminis extra illud, quia respectu copulae id est accidentale: hinc etiam in conjugatis est tantum veniale, si ob solam voluptatem; si vero ob necessitatem, nullum est peccatum. Contrarii sunt non pauci, eoque sit contra modum a natura praescriptum, et sapiat nimiam propensionem in lasciviam.

744. Principium II. *Stuprum est defloratio virginis, ipsa invita*. Ita *Busemb.* Per hoc peccatum malitiae fornicationis superadditur gravissima injustitia, et injuria personae oppressae illata; hanc etiam committit, qui personam fatuam, ebriam, aut dormientem sine praevio ejus consensu opprimit. Imo adhuc est stuprum in confessione specialiter explicandum, si virgo fraude, v. g. per falsam magnae dotis aut matrimonii promissionem, aut gravi metu etiam reverentiali fuit inducta; quia, licet ipsa peccet consentiendo, ille tamen consensus extortus fuit per gravem injuriam, hoc est per injustum metum vel fraudem. Idem dic de adolescente pari modo in justo ad concubitum inducto. *Jansen.* cas. 11. n. 5.

745. Principium III. *Raptus est peccatum luxuriae, quo persona cum violentia abducitur ad turpem actum cum ea exercendum*. Differt a stupro, quod semper est cum virgine, raptus vero de quacumque persona sive nupta, sive innupta, masculo sive foemina; deinde stuprum dicit solum violentiam, at raptus praeter hanc etiam addit abductionem. Est peccatum mortale non tantum luxuriae ratione libidinosae intentionis, sed insuper continet malitiam injustitiae sive contra personam ipsam, quae violenter abducitur, sive contra parentes, aut alios quoscumque, in quorum potestate illa est constituta. *Filliuc.* t. 30. c. 6. n. 108., *Tambur.* et *Comm.* Addit *Busemb.* si quae tamen sponte discedat cum amasio, insciis parentibus, proprie non erit raptus, sed fuga. Plura in P. II.

746. Principium IV. *Adulterium communiter dicitur violatio alieni tori*. Committitur tribus modis 1. Dum solutus accedit ad conjugatam. 2. Dum conjugatus ad solutam. 3. Dum conjugatus ad conjugatam, quod postremum dicitur duplex adulterium. Quodlibet ex his tribus specialiter debet exprimi in confessione, praesertim adulterium tertio modo, quod duplum injustitiam includit, estque unum ex peccatis gravissimis, ut patet ex Script. Deuter. 22. et 27. *Maledictus, qui dormierit cum uxore proximi sui*. Item 1. Cor. 6. *Neque adulteri... regnum Dei possidebunt*.

Continet autem adulterium non tantum malitiam fornicationis, sed etiam injustitiae dupli titulo, quatenus est in re gravi contra jus conjugis, et propter alimentationem prolis alienae. Quam gravis haec sit injuria, manifeste docent severa supplicia, quibus omnes gentes, quantumvis barbarae puniunt adulteros. Neque cessat ratio adulterii, quamvis maritus vel uxor consentiat in copulam cum altero, ut patet ex propos. ab Innoc. XI. damnata. *Ratio* est, quia conjuges in hoc non possunt valide et efficaciter juri suo renuntiare, sicut non possunt renuntiare statui matrimoniali. Nec obstat illud commune: *Volenti non fit injuria*: quia tum valet tantum, quando consensus non est a lege irritatus: atqui hic est irritatus per legem prohibentem, ne commisceantur conjuges extraneis, Rom. 7.; ergo. Plura apud Viva in cit. propos. damn. Huc etiam pertinet *adulterium mentale*, quando conjux concupiscit alienum vel alienam, imo si morose delectetur de copula imaginata cum non suo; quia circumstantia personae refundit malitiam novam in talem delectationem morosam, sicut in Sacerdote ratio sacrilegii in eam refunditur. Ita Vasq. contra Hurtadum.

747. Principium V. *Incestus* juxta Tambur. l. c. n. 48. est peccatum luxuriae commissum, sive per copulam, sive per tactus, aut oscula impudica inter personas cognitione conjunctas. Est grave peccatum specificie distinctum ab aliis peccatis luxuriae, quae committuntur a non conjunctis. Prima pars constat ex Scriptura. Levit. 18. v. 6. *Omnis homo ad proximam sanguinis sui non accedet, ut revelet turpititudinem ejus.* Ibid. c. 20. v. 12. *Si quis dormierit cum nuru sua, uterque moriatur.* 1. Cor. 5. Apostolus execratur turpititudinem incestus etiam cum persona tantum affine. *Ratio* est, quia hoc peccatum graviter et specialiter repugnat reverentiae, quam debemus cognitione nobis conjunctis. Alias rationes vide apud S. Thom. 2. 2. q. 154. a. 9. in corp. Est autem haec conjunctio quadruplex 1. Oritur ex sanguine, et dicitur *consanguinitas*. 2. Oritur ex copula carnali, et vocatur *affinitas*. 3. Provenit ex adoptione perfecta, et dicitur *conjunctio legalis*. 4. Oritur ex Sacramento Baptismi et Confirmationis, quae vocatur *conjunctio spiritualis*; hae conjunctiones superaddunt peccatis luxuriae malitiam incestus respectu omnium personarum, inter quas vel jure naturae, vel lege ecclesiastica prohibetur matrimonium.

748. Quomodo vero differant incestus secundum diversos gradus conjunctionis, non convenient AA. Babenst. t. 5. d. 7. a. 2. n. 37. quatuor refert sententias. Prima est Valentiae, quod omnes incestus inter se differant specie. Secunda est Lessii, quod incestus cum consanguineo specie differat ab incestu cum affine, et cognato legali aut spirituali, quamvis gradus consanguinitatis vel affinitatis non ita differant inter se. Tertia est Cajetani et Bonac. quod omnes gradus et incestus sint ejusdem speciei. Quarta est Tamburini l. c. n. 51., quae a tercia in eo tantum differt, quod asserat, incestum cum cognatis conjunctione spirituali differre specie ab incestibus reliquis, eoquod incestum inter spiritualiter conjunctos specialis irreverentia Sacramenti afficiat, ratione cuius reducatur ad genus quoddam sacrilegii. Tertia quidem sententia probabilitate non caret, quam Babenst. l. c. n. 38. absolute admittit ideo, quia omnes incestus participant unam specie deformitatem contra pietatem ac reverentiam conjunctis debitam. Nec diversitas graduum et conjunctionum aliud importat, quam magis et minus esse conjunctum, ex quo non oritur diversitas specifica. Nihilominus tenendum in praxi cum Sporer in Theol. Sacram. p. 4. c. 2. n. 610. quod incestus in primo consanguinitatis gradu lineae rectae debeat explicari in confessione, eo quod incestus, v. g. patris cum filia, matris cum filio ex natura sua horribilem quamdam in se habeat deformitatem. Tenendum

quoque, quod incestus secundum diversitatem conjunctionis debeat explicari, eoquod juxta principia de diversitate specifica peccatorum haec diversitas videatur oriri ex diversis formaliter praceptis.

De *Sacrilegio* vide a n. 463. totum paragraphum.

§. IV. *Principia generalia de peccatis luxuriae contra naturam.*

749. Principium I. *Pollutio sive mollities est fluxus sive effusio semenis humani extra concubitum voluntarie procurata.* Est peccatum mortale contra naturam, adeoque nullo casu, nequidem ad servandam vitam, licitum est quaerere, intendere, vel procurare pollutionem, quia habet intrinsecam repugnantiam cum natura, quae emissionem seminis unice ordinat ad generationem prolis. Hinc merito damnata est ab Innoc. XI. propos. 49. Confirm. ex 1. Cor. 6. *Neque adulteri, neque molles regnum Dei possidebunt: et ad Rom. 1. Hi contumeliis afficiunt corpora sua in semetipsis.* Genes. 38. v. 9. et 10. Onam percussit Dominus, eequod rem detestabilem faceret: semen enim fundebat in terram. Dixi: *voluntarie procurata effusio*, de involuntaria in somno vide num. 309. Adde, pollutionem exortam in somno, vel aliter contra voluntatem non teneris cohibere, nunquam autem reprimere manibus, quia illud inutile et sanitati summe nocivum; hoc autem periculosum est, quia facilis accederet consensus: ideoque tunc obligaris elicere internam displicantiam, et phantasiam, quantum potest fieri, avertere a turpi objecto propter periculum consensus; hic enim si te evigilante accedit, pollutio erit pro tunc voluntaria.

750. Circa pollutionem vel motus per accidentes secutos, praevisos tamen ex aliqua actione, sed non intentos, traduntur sequentes regulae a Laym., Sanch., Lessio et Sporer l. c. a n. 646. Prima: *Si actio, ex qua praevidetur pollutio vel motus, ex natura sua notabiliter influat in pollutionem vel motum, quales sunt omnes actus venerei mortaliter mali, turpes tactus, aspectus, oscula, delectatio morosa de concubitu, tunc etiam sequens pollutio, et si non intenta, sed tantum praevisa, est peccatum mortale:* quia lex naturalis prohibens pollutionem etiam obligat ad non ponendas causas notabiliter, et per se influentes: et qui vult talem causam, pariter censemur velle effectum connaturaliter conjunctum. Secunda: *Si actio tantum sit venialiter mala, v. g. curiosus aspectus foeminae, verbum turpe ex joco prolatum, secuta pollutio contra voluntatem erit tantum veniale peccatum: mortale, si fuerit praevisum periculum consensus.* Ratio primi est, quia tunc pollutio non est volita in se, nec proprie volita in causa, sed praevisa tantum citra periculum consensus: ergo si actio sit tantum venialiter mala, etiam pollutio in ea praevisa erit venialis. Ita Sporer l. c. n. 648. citans Sanchez, Suarez, et Henrig. Ratio secundi est, quia si quis ex jocose tantum prolatu verbo turpi praevideat periculum consensus, nec tamen illud omittat, deliberate censemur amare periculum, et consequenter peribit in illo; imo qui ex frequentibus actibus scit, quod ex curioso, deliberato tamen aspectu foeminae soleat pati pollutionem, et tamen non avertit oculos, sed liberrime circumvagatur, a gravi peccato excusari non potest, quia talis deliberate ponit actionem respectu aliorum quidem, et per se non disponentem, respectu sui tamen proxime influentem in praevisas pollutiones. Tertiam regulam Sporer l. c. n. 649. tradit ex Sanch., Vasq., Suarez et aliis: *Quando actio, ex qua praevidetur pollutio, sed minime intenditur, non est peccatum luxuriae, etsi sit peccatum in alio genere, v. g. ebrietas, vel intemperantia in cibis, tunc pollutio secuta contra voluntatem (nisi simul praevisum sit periculum consensus) non est peccatum grave, sed veniale.* Ratio est, tum quia per se non est obligatio gravis evitandi causas plane

remotas, ex quibus per accidens praeter intentionem, et magis ex naturae infirmitate, quam ex tali actione mali effectus oriuntur. Quarta regula ex eodem num. 560. est: *Quando actio de se est honesta et licita, de adest rationabilis causa necessitatis vel utilitatis ponendi vel continuandi actionem illam, etsi timeatur pollutio, dummodo non intendatur, et absit periculum consensus in illam, orta pollutio non erit peccatum;* tum quia supponitur justa causa ponendi talem actionem, tum quia actio ipsa de se est licita et honesta, v. g. studio casuum vacare, confessiones excipere, equitare negotii vel recreationis causa, sumere temperate cibos, vel potus calidos etc. ex quibus plane per accidens sequitur pollutio, quae etiam saepe oritur ex subito timore ac terrore, ut testatur *Laym.* L. 3. sect. 4. n. 18. Addit *Jansen.* p. 2. casu 11. n. 11.: si vero alicui per experientiam notum sit, quod non obstantibus mediis adhibitis, adhuc soleat in pollutionem inde ortam consentire, nullo casu licitum erit, praemissas actiones exercere, sed potius officio cedendum. Hoc bene notent ii, qui pluribus annis vacando luxuria, naturam ita corrumptunt, ut maxime proclives ad pollutiones reddantur, et nihilominus se liberrime exponunt conversationibus mulierum, excipiendo confessionibus etc.

751. *Distillatio est fluxus humoris cuiusdam medii inter urinam et verum semen, habentis cum illo aliquam similitudinem quoad colorem et viscositatem, quamvis non sit verum semen:* si fiat hic fluxus praeter intentionem sine commotione spirituum, et sensu carnis, vel eo tantum levissimo, non est peccatum, nec plus oportet esse anxium de eo, quam de alio sudore, ut ait *Laym.* l. cit. Si vero fiat cum voluntario sensu carnali et commotione spirituum generationi servientium ex turpi colloquio, aspectu etc. tum est peccatum mortale.

#### CASUS de Pollutione.

*Claudianus confitetur 1. Procuravi pollutionem. 2. Gavisus sum de involuntaria pollutione. 3. Fricando eam passus sum. 4. Item in ipso usu copulae maritalis id mihi contigit.*

752. Q. I. Quid Confessarius ad primum. R. Quaerat. 1. quoties procuraverit. 2. An cum imaginatione alterius personae, et eius. Si solutae, simul est fornicatio: si conjugatae, adulterium. 3. An poenitens ligatus sit voto castitatis: tunc insuper commisit sacrilegium.

753. Q. II. Quid ad secundum. R. Si gavisus sit de pollutione secundum se, peccavit graviter. Si propterea gavisus sit, quod per pollutionem omnino involuntariam cessent tentationes molestae, hoc gaudium secundum se peccaminosum non erit; praestat tamen statim plane averttere animum a turpi objecto propter periculum. Ita *Sanch.*, *Jansen.* l. c. n. 13.

754. Q. III. An fricando peccaverit Claudianus. R. Si factum fuerit ad procurandam pollutionem, peccavit graviter: si tantum ad depellendum molestum pruritum, quin ullo modo eam intenderit; item si statim cessaverit, quamprimum turpem motum advertit, non peccavit; secus si advertens motum, perrexerit fricare: quia talis actio in iis circumstantiis directe tenderet ad pollutionem, aut saltem ad vehementiores motus cum cognito periculo pollutionis: ergo hoc ipso volito in causa. Ita *Henno*.

755. Q. IV. Quid ad quartum casum. R. cum *Laym.* l. c. n. 19. Si in copula maritali seminis effusio extra vas fiat ex proposito ad impedientiam legitimam prolem, est peccatum mortale contra naturam, quia hoc adversatur fini generationis: si vero id contigerit praeter intentionem ex festinatione aut metu, ob senum aut aliam indispositionem alterius coniugis, non peccat. Sed quid, si saepius id eveniat praeter intentionem ob

*praedictas causas?* R. cum eodem: Adhuc licitum est conjugibus conari, et tentare copulam, modo adsit probabilis spes seminandi debito modo intra vas.

756. Principium II. *Sodomia perfecta est congressus duorum ejusdem sexus, hoc est, maris cum mare, vel foeminae cum foemina.* Est peccatum semper mortale. Gravissime in hoc invehitur Apostolus ad Rom. 1. v. 26. et 27. Levit. 20. v. 13. statuit: *Qui dormierit cum masculo coitu foemineo, uterque operatus est nefas: morte moriantur.* Potest etiam habere adjunctas alias malitias, v. g. incestus, sacrilegii etc. Juxta Sporer in Theol. Sacram. p. 4. c. 3. n. 626. non sufficit dicere in confessione: commisi sodomitam, sed explicare debet poenitens, an fuerit agens vel patiens, quia agens committit pollutionem. Contrarium sentit Diana.

757. *Sodomia imperfecta est concubitus cum debito quidem sexu, scilicet maris cum foemina, sed extra vas naturale.* Si fiat cum conjugata, habet conjunctam malitiam adulterii; incestus vero, si cum consanguinea etc. Ita Comm. Dum quis ad se polluendum utitur instrumento inanimato, non quidem committit sodomitam; haec tamen circumstantia ob singularem turpitudinem debet exprimi in confessione praeter pollutionem.

758. Principium III. *Bestialitas est coitus hominis cum bestia.* Est nefandum scelus, et gravissimum inter peccata luxuria. Hinc Deus Levit. 20. v. 15. statuit: *Qui cum jumento et pecore coierit, morte moriatur: pecus quoque occidite.* In confessione necessario non debet explicari, qualis fuerit bestia, an capra, an equa etc. quia differentia in genere moris hic non intercedit, sed tantum in genere entis. Escob., Filluc. et comm. Porro mollities, sodomia, et bestialitas non sunt peccata ejusdem speciei infimae, ideoque non sufficit, si dicat Sodomita vel Bestiarius in confessione, se procurasse pollutionem, ut patet ex propos. 24. damnata ab Alex. VII. Ratio est, quia delectationes, in quas tendunt haec tria, plus specie ex objectis specie diversis, et modo tendendi inter se differunt, quam duae fornicationes simplices.

#### §. V. Remedia contra peccata luxuria.

759. Remedia contra turpissimum luxuria vitium alia sunt positiva, alia negativa.

Positiva sunt I. *Frequens oratio fusa ad Deum pro impetrando dono continentiae.* Hoc enim genus daemoniorum non ejicitur, nisi per orationem, et jejuniunum. Matth. 17. v. 21. Scivi, quia aliter non possum esse continens, nisi Deus det. Sap. 8. v. 21. S. Thomas Aquin. cum procax foemina cubiculum ejus fuisse ingressa, mox ad orationem confugit dicens: *Ne sinas, quaebo, Domine Jesu, et tu sancta Virgo et mater, ut tam immani me scelere obstringam.* Mox robur coeleste obtinuit: accepto enim titione scortum fugavit, et victor cingulo circa lumbos ab Angelo constringi meruit. Surius in vita S. Thom. II. Ex hoc eruitur alterum praestantissimum medium una cum primo, scilicet constans cultus et invocatio B. Virginis immaculate conceptae: haec enim est mater pulchrae dilectionis. III. *Frequens confessio apud eudem Confessarium, et frequens devota Communio.* Hic enim Panis Angelicus hominem indissolubili vinculo Deo conjungit: *qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, in me manet, et ego in illo.* Joan. 6. Lascivi vero ardore libidinis percutiuntur ut foenum, et cor eorum arescit, quia obliti sunt comedere hunc panem vivum. Casti accedunt laetabundi dicentes. *Quid enim bonum ejus est, et quid pulchrum ejus, nisi frumentum electorum, et vinum germinans virgines?* Zach. 9. 17. Incasti abhorrent ab hoc cibo coelesti, quia continuo audiunt vocem Apo-